

LAUDACJA

Pani Profesor Maria Nagieć

Szacowna Pani prof. dr hab. Maria Nagieć urodziła się w 1928 roku w Wilnie w rodzinie pełnej ciepła i wrażliwości na losy innych. Okres wojny i pierwszy rok po wojnie spędziła razem z matką Olympią Swianiewicz i 3 rodzeństwem na wileńszczyźnie. W 1946 Olympia Swianiewicz wraz z dziećmi zamieszkała w Tczewie. Pani Profesor w 1953 roku ukończyła studia inżynierskie (specjalizacja rybactwo) na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Jeszcze jako studentka zatrudniona była w Instytucie Rybactwa Śródlądowego na etacie młodszego asystenta. Niestety po skończeniu studiów na posiedzeniu Komisji ds. Przydziału Pracy (w dniu 4 marca 1953 roku), została poinformowana, że nie dostanie pracy ani na Uczelni ani w Instytucie Naukowo – Badawczym, natomiast może być zatrudniona w praktyce rybackiej, przyczyna takiego potraktowania osoby pani Marii Nagieć do dzisiaj nie jest znana. Ostatecznie podjęła pracę na stanowisku ichtiologa w Państwowym Gospodarstwie Rybackim w Węgorzewie.

W 1955 roku otrzymała list (który przechowuje do dzisiaj) własnoręcznie napisany przez prof. Sakowicza o możliwości podjęcia studiów na studium magisterskim i dostała propozycję pracy jako nauczyciel akademicki na Wydziale Rybackim Wyższej Szkoły Rolniczej (obecnie Wydział Nauk o Środowisku Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie), na którym przeszła wszystkie szczeble kariery zawodowej. W 1964 roku obroniła pracę doktorską pt. „Odżywianie się i wzrost narybku sandacza (*Stizostedion lucioperca*) w czterech jeziorach Pojezierza Mazurskiego”, a w 1978 roku na Wydziale Rybactwa Morskiego w Szczecinie zostało przeprowadzone postępowanie habilitacyjne, którego podstawę stanowiła monografia „Dynamika intensywnie eksploatowanej populacji na przykładzie sandacza (*Stizostedion lucioperca* L.) w Jeziorze Jeziorak. Tytuł profesora otrzymała w 1997 r.

Pani Profesor Maria Nagieć jest uznanym na świecie autorytetem w dziedzinie badań populacyjnych i środowiskowych ichtiofauny jezior, znawcą zagadnień z zakresu oceny tempa wzrostu i wieku ryb oraz analizy efektywności zarybień, a także technik znakowań do oceny dynamiki populacji ryb. Prace badawcze, które rozpoczęła Pani Profesor są kontynuowane nie tylko przez pracowników Wydziału ale również przez liczne grono naukowców reprezentujących inne ośrodki naukowo-badawcze. Dorobek naukowy Pani Profesor obejmuje szereg oryginalnych publikacji, rozpraw, artykułów naukowych i popularno-naukowych, skryptów oraz doniesień prezentowanych na konferencjach krajowych i zagranicznych. Zdaniem Pani Profesor najbardziej znaczące w dorobku naukowym są (trzy) prace opublikowane w 1977 roku w Journal of the Fisheries Research Board of Canada.

Pani profesor była promotorem trzech rozpraw doktorskich (dwie wyróżnione): Piotra Czerkiesa, Mohameda a Bahnsawy z Egiptu, którego wyniki zostały opublikowane w prestiżowym czasopiśmie Aquaculture and Fisheries Management w 1990 r. oraz Jakuba Falkowskiego. Była również recenzentem dorobku naukowego wielu kandydatów do tytułu naukowego profesora, na stopień doktora habilitowanego oraz doktora.

Podczas całego 42 letniego okresu pracy zawodowej dała się poznać jako osoba odpowiedzialna i koleżeńska zawsze znajdująca czas na pomoc młodszym koleżankom i kolegom. Przez wiele lat organizowała warsztaty hydrobiologiczne oraz liczne spotkania z młodzieżą szkolną, na których propagowała kwestie związane z ochroną środowiska. Oprócz

rzetelnie wykonywanej pracy nauczyciela akademickiego i badacza, aktywnie uczestniczyła w pracach gremiów wydziałowych, uczelnianych i resortowych. W październiku 1980 roku Pani Maria Nagieć była współorganizatorem uczelnianych struktur związku NSZZ "Solidarność", zostając jego pierwszą przewodniczącą. W latach 1981 – 1984 była Prorektorem Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, a w latach 1984-1990, pełniła funkcję redaktora działu „Protectio Aquarum et Piscatoria” w uczelnianym wydawnictwie.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne Pani Profesor została odznaczana wieloma nagrodami i odznaczeniami, otrzymała m.in: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Złotą Odznakę ZNP, Honorową Odznakę Szkoły, Złotą Odznakę "Zasłużony dla Warmii i Mazur. Pani Profesor przeszła na emeryturę z dniem 1 stycznia 1999 roku, mimo to jest nadal osobą niezwykle aktywną zawodowo. Swoją olbrzymią wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu rybactwa oraz ochrony środowiska naturalnego, przekazuje na co dzień w różnej formie współpracownikom i doktorantom.

Koleje życia rodziny a szczególnie ojca i męża uwrażliwiły Panią Profesor i zainspirowały do głębszego poznania najnowszej historii Polski. W ostatnich latach już na emeryturze gromadzi i selekcjonuje materiały archiwalne okresu okupacji swojego sławnego ojca Stanisława Swianiewicza (1898-1997) prof. ekonomii Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (więźnia obozu w Kozielsku, jedyne naoczne świadka konwoju jeńców do Katynia, autora książki „W cieniu Katynia”). Spośród wielu wydań książki prof. Swianiewicza „W cieniu Katynia” na szczególną uwagę zasługuje wydanie z 2010 roku uzupełnione zdjęciami rodzinnymi i artykułem przygotowanym przez prof. Marię Nagieć o historii powstania książki. Maria Nagieć jest współautorem pracy zbiorowej „Stanisław Swianiewicz – ekonomista, sowietolog, historyk idei. Jest współautorką książki „Ja bez ciebie do Polski nie pojadę”, która przedstawia - korespondencję rodzeństwa Swianiewiczów z lat 1945-1946 (Wilno – Workuta, Workuta – Wilno). Pani Profesor napisała szereg artykułów poświęconych ojcu i rodzinie. Jest także redaktorem książki „Wspomnienia od dzieciństwa i młodości po wiek dojrzały” - napisanej przez męża Celestyna Stanisława Nagięcia (1922-2001), pracownika ART, działającego w okresie okupacji w AK.

Pani Profesor Maria Nagieć była i jest przykładem nie tylko wzorowego nauczyciela i naukowca, ale również człowieka wrażliwego, życzliwego i pełnego pasji. Sylwetka Pani Profesor jest wzorem do naśladowania dla wielu pokoleń.

Małgorzata Woźniak - Katedra Biologii i Hodowli Ryb,
Wydział Nauk o Środowisku, Uniwersytet Warmińsko
-Mazurski w Olsztynie